

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2026-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátska kancelária JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, proti postupu a uzneseniu Mestského súdu Košice č. k. K3-12Er/2229/1999-185 z 12. marca 2026 takto

rozhodol:

1. Uznesením Mestského súdu Košice č. k. K3-12Er/2229/1999-185 z 12. marca 2026 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Mestského súdu Košice č. k. K3-12Er/2229/1999-185 z 12. marca 2026 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **1 014,41 eur** a tieto zaplatiť ich advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2026 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením mestského súdu o zamietnutí

ich návrhu na zastavenie exekúcie. Uznesenie žiadajú zrušiť s tým, že im bude priznané finančné zadost'učinenie 2 000 eur.

II.

2. Sťažovatelia sú povinnými v exekučnom konaní. Exekučným titulom je notárska zápisnica z februára 1999, v ktorej právny predchodca sťažovateľa a sťažovateľka súhlasili, aby bola exekučným titulom v prípade omeškania s vrátením pôžičky 30 000 Sk. Tú im poskytla v súčasnosti už zrušená obchodná spoločnosť. Okresný súd exekúciu v roku 2020 na návrh sťažovateľov zastavil pre rozpor s dobrými mravmi v časti sadzby úroku prevyšujúcu 19,76 % ročne. Vo zvyšku návrh zamietol s tým, že nejde o spotrebiteľskú zmluvu podľa v tom čase účinného zákona, pretože obchodná spoločnosť nemala v predmete podnikania poskytovanie úverov.

3. Krajský súd uznesením z roku 2021 zrušil výrok okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie z dôvodu nevyrovnania sa s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako celku a s tým, či v čase jej spísania dlh existoval. Okresný súd následne uznesením z decembra 2021 exekúciu zastavil. Poukázal na to, že zmluva o pôžičke má spotrebiteľský charakter. Konštatoval, že notárska zápisnica neobsahovala identifikačné číslo oprávneného a oprávnený nebol prítomný pri jej spísaní, čo bolo v rozpore so zákonom. Okrem toho sťažovatelia v čase uznania dlhu ešte neboli v omeškaní, a preto nemohli poznať jeho presnú výšku. Notárskou zápisnicou tak nemohla byť osvedčená existencia dlhu, ktorý ešte neexistoval.

4. Krajský súd na odvolanie oprávneného uznesením z roku 2022 toto uznesenie okresného súdu zrušil. Poukázal na to, že pre platnosť notárskej zápisnice, v ktorej dlžník uznal svoj dlh voči veriteľovi a súhlasil s jej vykonateľnosťou, nie je potrebná dohoda s veriteľom, a preto neúčast' veriteľa pri spisovaní notárskej zápisnice nespôsobuje jej neplatnosť. Rovnako tento následok nemá neuvedenie identifikačného čísla oprávneného v notárskej zápisnici. Okresnému súdu vytkol, že nerešpektoval predchádzajúci pokyn a vôbec sa nezaoberal tým, či je notárska zápisnica exekučným titulom a tým, či dlh v čase jeho uznania existoval.

5. Mestský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením návrh sťažovateľov na zastavenie exekúcie zamietol. Existenciu dlhu v čase spísania notárskej zápisnice vyvodil z kópie výdavkového pokladničného dokladu, podľa ktorého v roku 1999 obchodná spoločnosť právnomu predchodcovi sťažovateľa ako pôžičku dala 30 000 Sk. Konštatoval, že notárska zápisnica má všetky náležitosti a nedôvodná je námietka sťažovateľov, podľa ktorej nebola spísaná v prítomnosti oboch strán. K zmluve o pôžičke opätovne dospel k záveru, táto nie je spotrebiteľskou zmluvou, pretože obchodná spoločnosť nemala v predmete podnikania poskytovanie úverov. Odmietol tak aj námietky sťažovateľov o neplatnosti zmluvy o pôžičke pre jej neschválenie orgánom dohľadu nad ochranou spotrebiteľa ako typového vzoru, pretože ani to nie je dôvodom neplatnosti zmluvy.

III.

6. Podľa sťažovateľov sa mestský súd nedostatočne vyrovnal s podstatou ich obrany. Tvrdia, že pôžička bola poskytnutá fyzickým osobám pre osobnú potrebu a obchodná spoločnosť pôžičku poskytla v rámci podnikania, keďže prevádzkovala záložne. Poukazujú na to, že mestský súd najprv zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú, no v namietanom uznesení bez dostatočného zdôvodnenia

dospel k opaku. Sťažovatelia poukazujú aj na to, že pre nedostatok označenia oprávneného (chýbajúce IČO) je notárska zápisnica materiálne neplatná a nevykonateľná. Podľa sťažovateľov mestský súd obsahovo notársku zápisnicu nepreskúmal s ohľadom, či sa ňou nepresadzuje nárok, ktorý hmotnoprávne neobstojí. Pritom odkazujú na rozhodnutia ústavného súdu (III. ÚS 285/2022, III. ÚS 462/2023, I. ÚS 232/2023 III. ÚS 384/09).

7. Sťažovatelia opakujú svoje námietky, že vymáhaný nárok sa premlčal pre dlhodobú pasivitu oprávneného v exekučnom konaní a že oprávnený listiny preukazujúce nadobudnutie pohľadávky predložil až s výrazným odstupom. Priznanie finančného zadost'učinenia odôvodňujú dĺžkou exekučného konania narastaním príslušenstva pohľadávky a protichodnými rozhodnutiami súdu, ktoré vyvolávajú stav právnej neistoty týkajúcej sa vymáhateľnosti samotnej pohľadávky.

8. Mestský súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že v exekučných konaniach je odvolanie prípustné len v zákonom výslovne určených prípadoch, preto poučenie o nemožnosti podať opravný prostriedok v ústavnou sťažnosťou napadnutom uznesení bolo správne. Uviedol, že sa riadne vysporiadal s námietkami sťažovateľov vo vzťahu k ich tvrdeniam o spotrebiteľskom charaktere zmluvy, o nevykonateľnosti notárskej zápisnice a o premlčaní vymáhanej pohľadávky.

9. Oprávnený, v konaní o ústavnej sťažnosti zúčastnená osoba, navrhol ústavnej sťažnosti nevyhovieť. Zopakoval, že zmluva nemala spotrebiteľský charakter, notárska zápisnica obsahovala všetky náležitosti, účasť veriteľa pri jej spísaní nebola potrebná a oprávnený nezodpovedá za nečinnosť exekútora. Poukázal aj na to, že sťažovatelia požiadali o splátkový kalendár, čo potvrdzuje vedomosť o oprávnenosti exekúcie.

IV.

10. Ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou všeobecných súdov. Do ich rozhodovania zasahuje vtedy, ak právny záver alebo spôsob odôvodnenia rozhodnutia vybočí z ústavných požiadaviek na súdnu ochranu. Súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie, ktoré dáva odpoveď na podstatné skutkové a právne námietky. Súd nemusí odpovedať na každý argument, musí však odpovedať na argument, ktorý je pre výsledok konania rozhodný (III. ÚS 54/2019, III. ÚS 540/2024). V exekučnom konaní vedenom na podklade notárskej zápisnice je všeobecný súd oprávnený a povinný skúmať, či exekučný titul spĺňa podmienky formálnej a materiálnej vykonateľnosti. Pri notárskej zápisnici to zahŕňa aj posúdenie, či obsahuje určitý právny záväzok, oprávnenú a povinnú osobu, právny dôvod, predmet a čas plnenia a či uznaný záväzok hmotnoprávne obostojí (III. ÚS 33/2020).

11. Podstatou námietky sťažovateľov bolo tvrdenie, že pôvodný veriteľ prevádzkoval záložne a v rámci tejto činnosti poskytoval krátkodobé peňažné pôžičky spotrebiteľom. Ak by to tak bolo, potom samotná absencia slovného spojenia „poskytovanie úverov“ v obchodnom registri nemôže byť dostatočnou odpoveďou na otázku, či pôžička bola poskytnutá pri podnikateľskej činnosti veriteľa a či dlžníci mali postavenie spotrebiteľov. Aplikácia v čase uzavretia zmluvy účinného § 27 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov [Povinnosti predávajúcich, výrobcov, dovozcov alebo dodávateľov majú aj osoby, ktoré prevádzkujú činnosti uvedené v § 2 ods. 1 písm. b) až e) bez príslušného oprávnenia.] na zmluvné vzťahy medzi spotrebiteľmi a podnikateľmi nemôže byť vylúčená len tým, že taká činnosť by bola vykonávaná

bez príslušného oprávnenia. Pre účely pôsobnosti spotrebiteľského práva má význam skutočný účel zmluvy (III. ÚS 462/2023, I. ÚS 232/2023). Mestský súd túto námietku neskúmal vecne, ale odmietol ju formálnym záverom vo vzťahu k obsahovému vymedzeniu predmetu podnikania právneho predchodcu oprávneného. S tým je spojená aj následná povinnosť exekučného súdu, ktorý môže a má skúmať hmotnoprávnu podstatu notárskej zápisnice, ktorá nemôže byť nástrojom presadenia nepráv (III. ÚS 285/2022).

12. Mestský súd nebol konzistentný v právnom posúdení spotrebiteľského charakteru zmluvy o pôžičke. V prvom uznesení vo veci samej konštatoval, že zmluva o pôžičke nemá spotrebiteľský charakter, následne po zrušení tohto uznesenia krajským súdom v novom uznesení posúdil túto zmluvu ako spotrebiteľskú, aby napokon v ústavnou sťažnosťou napadnutom rozhodnutí ju znova posúdil ako nemajúcu spotrebiteľský charakter. Vo vzťahu k posúdeniu spotrebiteľského charakteru zmluvy o pôžičke mestský súd vychádzal z totožných skutkových okolností ako vo svojich skorších rozhodnutiach, no sťažovateľom nedal odpoveď na to, prečo sa vo vzťahu k právnemu posúdeniu zmluvy ako nespotebiteľskej odchýlil od svojich skorších záverov, v ktorých vyslovil opak. Odôvodnenie namietaného uznesenia tak nedostatočne odpovedá na rozhodujúce právne otázky, a preto ním došlo k porušeniu ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie s tým, že rozhodnutie mestského súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie, v ktorom bude nevyhnutné vysporiadať sa s tým, aká je povaha zmluvy o pôžičke vo vzťahu v tom čase účinnej právnej úprave ochrany spotrebiteľa, a posúdiť dopady tohto právneho posúdenia vo vzťahu k materiálnej vymáhateľnosti nároku uznaného v notárskej zápisnici.

13. Pokiaľ išlo o námietky sťažovateľov o premlčaní exekvovanej pohľadávky, mestský súd dostatočne vysvetlil, prečo samotná dĺžka exekučného konania alebo nečinnosť exekútora bez ďalšieho nevedie k záveru o premlčaní. Na námietky sťažovateľov o formálnych nedostatkoch zápisnice reagoval krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení, v ktorom vysvetlil, prečo absencia identifikačného čísla právneho predchodcu oprávneného v zápisnici nemá za následok nevykonateľnosť tohto exekučného titulu, pričom jeho závery nie je možné pokladať za mylné. Vo vzťahu k ostatným ústavným právam nebolo ústavnej sťažnosti vyhovené z dôvodu, že zrušenie napadnutého uznesenia pre porušenie procesných práv obnovuje priestor na nové posúdenie zákonnosti exekúcie. Preto nedošlo k porušeniu ústavných práv vlastniť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) a na ochranu majetku (čl. 1 dodatkového protokolu).

14. Nebol dôvod vyhovieť návrhu sťažovateľov na priznanie finančného zadostučinenia, ktorého priznanie je namieste tam, kde nie je možné dosiahnuť a dovrieť ochranu porušeného základného práva iným ústavne a zákonne upraveným spôsobom (II. ÚS 143/2025). Ochrana označených ústavných práv sťažovateľov je účinne poskytnutá vyslovením ich porušenia a zrušením napadnutého uznesenia.

15. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľov odôvodňuje, aby im mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré im vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej

služby v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 396,50 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 15,86 eur), k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty, predstavuje celkovo sumu 1 014,41eur. Nebol dôvod zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 13 ods. 2 vyhlášky, pretože ústavná sťažnosť je zo strany sťažovateľov odôvodnená zhodnou argumentáciou. Preto nie je dôvod rozlišovať, či bola právna služba poskytnutá jednému alebo viacerým sťažovateľom (III. ÚS 206/2025). Sťažovateľom poskytnuté právne služby nevyžadovali osobitný prístup. To osobitne platí v konaní o ústavnej sťažnosti, ktorej nebolo v celom rozsahu vyhovené a v ktorom možno náhradu trov konania priznať len v odôvodnených prípadoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu